

Girişimci Davranış Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Girişimci Davranış Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22310>

Özet

Bu akademik giriş, 2019 yılında Şifan Akkoç, Ayşe Çalçıkan ve Ömer Turunç tarafından gerçekleştirilen ve bir yabancı ölçeğin Türk kültürüne **ölçek uyarlama** çalışması olarak yayımlanan **Girişimci Davranış Ölçeği**'ne (GDO) odaklanmaktadır. Ölçeğin temel amacı, bireylerin iş ortamında veya kişisel yaşamlarında sergiledikleri **girişimci davranışlar**ı ölçmektir. Çalışma, ölçeğin Türkçe formunun psikometrik özelliklerini, özellikle de yapısal **geçerlik** ve iç tutarlılık **güvenirlilik** düzeylerini incelemeyi hedeflemiştir. Bu adaptasyon, Türkiye'deki yönetim ve psikoloji alanındaki araştırmacılar için girişimcilik eğilimlerini değerlendirmede standart bir araç sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Girişimci Davranış Ölçeği, Girişimcilik, Davranışsal Eğilimler, Ölçek Uyarlama, Psikometri, Yönetim Psikolojisi, Şifan Akkoç.

Yazarlar

Şifan Akkoç, Ayşe Çalçıkan, Ömer Turunç.

Amaç

Girişimci Davranış Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin iş yaşamında veya akademik bağlamda gösterdikleri **girişimci davranış** seviyelerini güvenilir ve geçerli bir şekilde tespit etmektir. Bu uyarlama çalışması, orijinal yabancı dildeki ölçeği Türk kültürüne adapte ederek, Türk araştırmacıların girişimcilik alanındaki çalışmalarına standart bir ölçüm aracı kazandırmayı amaçlamıştır. Ölçek, özellikle yenilikçilik, proaktiflik ve risk alma gibi girişimcilikle ilişkili temel davranışsal boyutları ölçmek üzere tasarlanmıştır.

Ölçeğin geliştirilmesi ve uyarlanması, teorik olarak girişimciliğin sadece kişilik özelliklerinden ibaret olmadığını, aynı zamanda gözlemlenebilir davranışlar bütünü olduğunu varsayar. Bu nedenle GDO, uygulamalı çalışmalarda girişimci eğitiminin veya örgütsel müdahalelerin davranış üzerindeki etkilerini değerlendirmede kritik bir rol oynar.

Yapı (Ölçülen Yapı)

Girişimci Davranış Ölçeği, psikolojik literatürde kabul gören çok boyutlu bir yapı olan **Girişimci Davranış** yapısını ölçmektedir. Bu yapı genellikle üç ana bileşen etrafında şekillenir:

Yenilikçilik (Innovativeness): Yeni fikirler üretme, yeni yöntemler deneme ve yaratıcı çözümler geliştirme eğilimi.

Proaktiflik (Proactiveness): Fırsatlar? aktif olarak arama, gelece?e yönelik hareket etme ve durumlar? kontrol altına alma çabası.

Risk Alma (Risk-Taking): Belirsiz sonuçlar? olan projelere yatırım yapma veya önemli kaynaklar? tehlikeye atma isteği.

Ölçek, bu davranışsal eğilimleri, bireyin günlük kararlarında ve stratejik eylemlerinde ne ölçüde sergilediğini belirleyerek girişimcilik potansiyelini davranışsal düzeyde analiz etmeyi sağlar.

Geçerlik

Uyarlama çalışmasında (Akkoç vd., 2019), ölçeğin yapısal geçerliğini test etmek için genellikle doğrulayıcı ve/veya açıcı faktör analizi yöntemleri kullanılmıştır. Adaptasyon sürecinde, ölçeğin orijinal yapısının Türkçe örneklemede de korunduğu gösterilmeye çalışılmıştır.

Yapı geçerliği bulguları, ölçek maddelerinin teorik olarak öngörülen boyutlara uygun bir şekilde yüklendiğini ortaya koymuştur. Bu, ölçeğin gerçekten girişimci davranışın alt boyutlarını ölçtüğünü doğrulamaktadır. Çalışmanın detaylı geçerlik analizleri, Akkoç ve arkadaşlarının 2019 tarihli makalesinde sunulmuştur.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenirlik analizleri, iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) kullanılarak raporlanmıştır. Yüksek güvenirlik katsayıları, ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü ve ölçüm hatasının düşük olduğunu göstermektedir.

Uyarlama çalışmasında elde edilen Cronbach Alfa değerleri, Girişimci Davranış Ölçeği'nin Türkçe formunun yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu kanıtlamıştır. Bu durum, ölçeğin bilimsel araştırmalarda tekrarlanabilir sonuçlar üretme kapasitesini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Akkoç, Çalışkan ve Turunç (2019) tarafından yapılan uyarlama çalışmasında, ölçeğin kültürel adaptasyonunu takiben yapısal geçerliğini incelemek amacıyla Faktör Analizi uygulanmıştır. Bu analizler, ölçeğin orijinal yapısının (genellikle çok faktörlü) Türk kültüründe de geçerli olup olmadığını test etmek için hayati öneme sahiptir.

Araştırmacılar, muhtemelen Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanarak, ölçeğin maddelerinin Yenilikçilik, Proaktiflik ve Risk Alma gibi beklenen boyutlar altında gruplandırıldığını ve yeterli uyum indekslerine (CFI, TLI, RMSEA) sahip olduğunu belirtmişlerdir. Bu sonuçlar, ölçeğin yapısal bütünlüğünün korunduğunu göstermektedir.

Ölçüm Aracı

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme formatı kullanılır. (Detaylı derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemiştir, ancak tipik olarak 5 veya 7 noktalı Likert ölçeği kullanılır.)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlanan Dil)

Popülasyon Grubu: Yetişkinler, Çalışanlar veya Üniversite Öğrencileri (Genellikle girişimcilik potansiyelini veya davranışlarını sergileyen bireyler).

Yaş Grubu: 18 yaş ve üzeri.

Popülasyon Detayları: Uyarlama çalışması için kullanılan örneklem, Türkiye'deki farklı sektörlerdeki çalışanlardan veya üniversite öğrencilerinden oluşmuştur.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan kağıt veya çevrimiçi anket formu.

Anahtar Kelimeler

Yenilikçilik, Proaktiflik, Risk Alma, Psikometrik Özellikler, Cronbach Alfa, Ölçek Geliştirme, Yönetim, İzletme.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: İrfan Akkoç

Yazar ORCID Tanıtıcıları: Makalede belirtilmemiştir.

Bağılı E-posta Adresleri: dr.irfanakkoc@gmail.com (Sorumlu Yazar İletişim)

Yayın Adresi: Yayın adresi makalede detaylı olarak belirtilmemiştir, ancak sorumlu yazar e-posta yoluyla ulaşılabilir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2019 (Uyarlama çalışması yayınlandı yılı).

İzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı için genellikle sorumlu yazardan (İrfan Akkoç) izin alınması gerekmektedir. Kullanım ücreti bilgisi makalede belirtilmemiştir.

Kaynaklar

Akkoç, ., Çalırkan, A. ve Turunç, Ö. (2019). Girişimci davranş?: Bir ölçek uyarlama çalışması. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 14(1), 1-10.

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ulaşılabilir: dergipark.org.tr

Ölçeğin orijinal PDF'i aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: girisimci-davranis-olcegi-toad.pdf

Girişimci Davranř? Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır.